

AVTALE
om eksemplarframstilling for funksjonshemmede
i medhold av § 17a i
lov om opphavsrett til åndsverk m.v. (åndsverkloven)

1. Generelle bestemmelser

1.1 **Avtalens parter.** Denne avtalen er inngått mellom staten, på den ene siden og Den norske Forfatterforening, Norsk Oversetterforening, Norske Dramatikers Forbund, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norsk kritikerlag, Den norske Forleggerforening, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening på den andre siden.

1.2 **Twisteløsning.** Tvist mellom partene skal søkes løst ved mekling. Dersom meklingen ikke fører frem skal tvisten løses av nemnd etter forskrift til åndsverkloven kapittel IV, jf. åndsverkloven § 17a.

2. Avtalens gjenstand og omfang

2.1 Denne avtalen fastsetter vilkårene for eksemplarframstilling og distribusjon iht. åndsverkloven § 17a og forskrift til åndsverkloven § 1-11.

2.2 **Målgruppe.** Eksemplar som fremstilles i henhold til denne avtalen, skal være til bruk for funksjonshemmede, det vil si syns- og lesehemmede og andre som på grunn av varig eller midlertidig funksjonshemming ikke kan tilegne seg verket på vanlig måte.

2.3 De verk som omfattes av denne avtalen, kan digitaliseres og lagres digitalt. På grunnlag av den digitale versjonen kan det fremstilles eksemplar av verket i ulike former, formater og medier, tilpasset spesifiserte målgrupper (jf. pkt. 2.2 ovenfor).

2.4 Eksemplar kan ikke fremstilles etter denne avtalen dersom et brukertilpasset, kommersielt tilbud foreligger.

3. Sikkerhetsbestemmelser, distribusjon, m.v.

3.1 **Distribusjon.** De verk som det fremstilles eksemplar av i henhold til åndsverkloven § 17a og denne avtalen, kan kopieres til og distribueres ved et fysisk medium (for eksempel CD- eller DVD-plater) og lånes vederlagsfritt i en fastsatt periode. Vederlagsfri tilgang til verket kan tilbys online (ved for eksempel nedlasting eller streaming) for en fastsatt periode. Brukere står fritt til å bruke egnet avspillingsutstyr, og til å lage kopier til privat bruk av det lånte eksemplaret så lenge samtlige kopier destrueres ved utløpet av låneperioden.

3.2 **Produsentens opplysningsplikt.** Produsenten skal informere brukerne om at verk som lånes, bare kan anvendes til privat bruk, og at verket ikke under noen omstendighet kan videredistribueres. Likeledes skal produsenten informere brukerne om at alle eksemplar av verket skal destrueres (eventuelt returneres til produsenten) ved låneperiodens utløp. Endelig skal produsenten sørge for at alle eksemplar produsert etter at denne avtalen trer i kraft, er utstyrt med følgende tekst, innlest tidlig i eksemplaret:

"Denne utgaven er produsert av [produsentens navn] i [år] med hjemmel i åndsverkslovens § 17a, og kan kun kopieres til privat bruk. Eksemplaret kan ikke videredistribueres. Ved låneperiodens utløp skal alle digitale eksemplarer destrueres eller returneres til produsenten. Eksemplaret er merket slik at det kan spores tilbake til deg som låntaker ved misbruk. Brudd på disse avtalevilkårene, som ulovlig kopiering eller medvirkning til slik ulovlig kopiering, kan medføre ansvar etter åndsverkloven."

Ved produksjon av folkebiblioteklitteratur skal produsenten i tillegg lese inn: " Slike handlinger kan også medføre tap av retten til å låne tilrettelagte lydbøker".

3.3 Identifikasjon. Produsenten forplikter seg til å merke forsiden av fysiske CD-er, DVD-er eller tilsvarende, med en tekst (for eksempel navn og adresse) eller kode som gjør det mulig for produsenten å identifisere brukeren av det aktuelle eksemplaret.

Produsenten skal innen 2 år ta i bruk vannmerketeknologi ved online distribusjon som innebærer overføring av eksemplarer til låner når eksemplarfremstilling finner sted i henhold til denne avtalen. Vannmerket skal bestå av opplysninger (for eksempel et identifikasjonsnummer) som gjør det mulig for produsenten å gjenfinne navnet på brukeren og utlånstidspunktet, samt spore eventuelle brudd på disse sikkerhetsbestemmelsene. Hvert enkelt eksemplar skal vannmerkes. Formålet med vannmerkingen er å unngå ulovlig kopiering og bruk. Den anvendte vannmerketeknologien skal gi tilstrekkelig sikkerhet mot at vannmerkekoden kan identifiseres og fjernes.

3.4 Produsenten skal ta i bruk det til enhver tid gjeldende elektroniske identifiseringssystemet i utdanningssektoren (FEIDE og etterfølgere) i den utstrekning produsentens brukere er tilknyttet institusjoner som har tatt systemet i bruk.

4. Plikter og rettigheter

4.1 Når eksemplarer fremstilles, skal verkets opphavsmann og tittel samt opprinnelig utgiver angis på hvert eksemplar. Det samme gjelder opplysninger om året for fremstillingen og om hvem som har foretatt fremstillingen eller har ansvaret for den.

Bestemmelsene i åndsverkloven om plikt til å navngi opphavsmann og utøvende kunstner gjelder på vanlig måte.

4.2 Varsling. Produsentene skal varsle opphavsmannen når det er truffet beslutning om å fremstille lydbok av opphavsmannens verk. Varslingen kan skje elektronisk ved at produsentens produksjonsplaner publiseres på hjemmesiden til Forvaltningsorganisasjonen LINO, <http://www.lino-org.no/>.

5. Vederlagsordninger

5.1. For den eksemplarfremstilling som finner sted i henhold til åndsverksloven § 17a og denne avtalen, har opphavsmannen eller den som er rettighetshaver, krav på vederlag som utredes av staten.

5.2 Generell beskrivelse av ordningen. Vederlag for fremstilling av lydbøker beregnes ut fra den enkelte lydboks lengde, forstått som innlest tid i minutter. Vederlaget beregnes per tittel, uavhengig av antall eksemplarer som fremstilles.

Vederlaget beregnes etter fem ulike satser. For studielitteratur for høyere utdanning og læremidler for bruk i grunnopplæringen er det i satsen tatt høyde for at den enkelte lydbokproduksjon inneholder en andel egenprodusert materiale som det ikke skal betales vederlag for. Det egenproduserte materialet er beregnet til hhv. 10 og 20 %.

5.3 **Sakprosa.** For sakprosa fastsettes vederlaget til kr. 1,51 per minutt.

5.4 **Skjønnlitteratur.** For skjønnlitteratur fastsettes vederlaget til kr. 2,59 per minutt.

5.5 **Barne- og ungdomslitteratur.** For barne- og ungdomslitteratur fastsettes vederlaget til kr. 2,04 per minutt.

5.6 **Studielitteratur.** For studielitteratur fastsettes vederlaget til kr. 1,52 per minutt.

5.7 **Læremidler for grunnpoplæringen.** For læremidler til bruk i grunnpoplæringen fastsettes vederlaget til kr. 5,12 per minutt.

5.8 For fremstilling av **lyrikk** og **dramatikk** betales det dobbelte av vederlagssatsen for skjønnlitteratur per minutt.

5.9 Opptjent vederlag avregnes per 31. desember i produksjonsåret. Vederlaget innbetales senest 28. februar påfølgende år og distribueres til opphavsmennene innen 31. mars.

5.10 Det betales ikke vederlag for verk som har falt i det fri i henhold til åndsverkskloven.

5.11 De fastsatte vederlagssatser justeres årlig ved økning i konsumprisindeksen per 15. november i det året eksemplarframstillingen finner sted.

6. Avtalens gjennomføring

6.1 Denne avtalen administreres av Forvaltningsorganisasjonen LINO på vegne av organiserte og uorganiserte opphavsmenn.

6.2 Dersom partene ønsker å vurdere hvordan ordningen som denne avtalen regulerer fungerer i praksis, skal produsentene og LINO stille til disposisjon nødvendige faktiske opplysninger.

6.3 Organisasjon og bibliotek som fremstiller eksemplar i henhold til åndsverkskloven § 17a og denne avtalen, skal føre register over eksemplar som blir framstilt.

6.4 Den norske Forleggerforening oppfordrer sine medlemmer til å stille til disposisjon det digitale grunnformatet som skal tilpasses når produsentene ber om det for å lette produsentenes arbeid. Villkårene for slik overlevering av filer avtales særskilt.

7. Avtalens varighet

7.1 Avtalen gjelder for perioden 01.01.2008 til 31.12.2010 og deretter ett år om gangen hvis ikke en av partene skriftlig sier den opp med seks måneders varsel.

Enkelbestemmelser i denne avtalen kan reforhandles uten at hele avtalen sies opp.

7.2 Hvis avtalen rettidig sies opp av en eller flere av organisasjonene, kan staten si opp avtalen overfor de øvrige organisasjonene innen en måned etter at oppsigelsen er mottatt.


8. Diverse avtalevilkår

8.1 Denne avtalen avløser avtale mellom partene av 1.1.1980, revidert 1.1.1996, samt protokolltilførsler av 17.11.1981 og 21.2.2002. Ved inngåelsen av denne avtalen frafaller rettighetshaverne tidligere krav om vederlag for konvertering fra analog til digital form.

8.2 Denne avtalen er skrevet i åtte – 8 – eksemplar, ett til hver av avtalens parter.

Oslo, 26. juni 2008

Staten ved



Bengt O. Hermansen

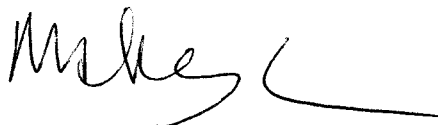

Den norske Forfatterforening

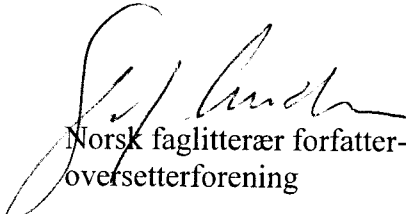

Norsk Oversetterforening


Norske Dramatikeres Forbund


Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere


Norsk kritikerlag


Den norske Forleggerforening


Norsk faglitterær forfatter- og
oversetterforening